

Ἴσοκράτους Κατά σοφιστῶν Γ' 1 - 2

Εισαγωγή

Ο λόγος Κατά των σοφιστῶν αποτελεί το παιδαγωγικό маниφέστο Ἴσοκράτη. Με αυτόν διαμαρτύρεται για το σύστημα και τις μεθόδους που ακολουθούν ἄλλοι συνάδελφοί του. Στρέφεται εναντίον των σοφιστῶν εκείνων που λόγω της αλαζονείας τους νομίζουν ότι μεταδίδουν στους μαθητές τους ὅσα χρειάζονται για να γίνουν ευτυχισμένοι, επιτυχημένοι και εὐποροι. Επίσης στρέφεται εναντίον εκείνων που ισχυρίζονται ότι διδάσκουν πολιτική ρητορεία. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, στους ισχυρισμούς των σοφιστῶν ὅτι μορφώνουν τους νέους, αναζητούν την ἀλήθεια και γνωρίζουν ἀκόμη και τα μελλούμενα, ο Ἴσοκράτης υποστηρίζει πως λένε ψέμματα, επικαλούμενος και τη ρήση του Ομήρου ὅτι οὔτε κι οἱ ἴδιοι οἱ θεοὶ δε μπορούν να γνωρίζουν ἀπὸ πρὶν τα μελλούμενα.

Κείμενο

Εἰ πάντες ἤθελον οἱ παιδεύειν
ἐπιχειροῦντες ἀληθῆ λέγειν, καὶ μὴ
μείζους ποιεῖσθαι τὰς ὑποσχέσεις ὧν
ἔμελλον ἐπιτελεῖν, οὐκ ἂν κακῶς ἤκουον
ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν· νῦν δ' οἱ τολμῶντες
λίαν ἀπερισκέπτως ἀλαζονεύεσθαι
πεποιήκασιν ὥστε δοκεῖν ἄμεινον
βουλεύεσθαι τοὺς ῥαθυμεῖν αἰρουμένους
τῶν περὶ τὴν φιλοσοφίαν διατριβόντων.
Τίς γὰρ οὐκ ἂν μισήσειεν ἅμα καὶ

καταφρονήσκειε πρῶτον μὲν τῶν περὶ τὰς
ἔριδας διατριβόντων, οἳ προσποιοῦνται
μὲν τὴν ἀλήθειαν ζητεῖν, εὐθὺς δ' ἐν ἀρχῇ
τῶν ἐπαγγελμάτων ψευδῇ λέγειν
ἐπιχειροῦσιν; Οἶμαι γὰρ ἅπασιν εἶναι
φανερὸν ὅτι τὰ μέλλοντα προγιγνώσκειν
οὐ τῆς ἡμετέρας φύσεώς ἐστιν, ἀλλὰ
τοσοῦτον ἀπέχομεν ταύτης τῆς
φρονήσεως, ὥσθ' Ὅμηρος ὁ μεγίστην ἐπὶ
σοφίᾳ δόξαν εἰληφὼς καὶ τοὺς θεοὺς
πεποίηκεν ἔστιν ὅτε βουλευομένους ὑπὲρ
αὐτῶν, οὐ τὴν ἐκείνων γνώμην εἰδώς, ἀλλ'
ἡμῖν ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὅτι τοῖς
ἀνθρώποις ἐν τοῦτο τῶν ἀδυνάτων ἐστίν.